

ԾՐԱԳԻՐ

«ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ԿԱՐՃԱԺԱՄԿԵՏ ԱՊԱՍՏԱՆՈՒՄ ԵՎ ՃԳՆԱԺԱՄԱՅԻՆ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹՅՈՒՆ»

<p>1.</p>	<p>Ծրագրի նպատակը</p>	<p>Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարության (գործող պայմանագրի համաձայն), Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, մարզպետների աշխատակազմերի առողջապահության և սոցիալական ոլորտի հարցերի վարչության, Միասնական սոցիալական ծառայության դեպք վարողների, Խնամակալության և հոգաբարձության մարմինների և այլ կառույցների կողմից ուղղորդման, հասարակական կազմակերպությունների, համայնքային սոցիալական աշխատողների ահազանգի, «ԹԵԺ ԳԻԾ» ծառայության ահազանգերի, իրենց՝ երեխաների ահազանգի, ինչպես նաև ծնողների, խնամակալների դիմումների, և երեխայի անձամբ դիմելու պարագայում բռնության ենթարկված, անապաստան, լքված, կրթությունից և այլ հանրային ծառայություններից դուրս մնացած, ինչպես նաև այլ տրավմատիկ տարաբնույթ իրադարձությունների, մասնավորապես տեղահանության հետևանքով հոգեհուզական խնդիրներ ունեցող երեխաներին, նրանց ծնողներին, խնամող և խնամողի փոխարինող հանդիսացողներին (խնամատար ծնողներ) «ճգնաժամի միջամտության» ծառայությունների մատուցում և երեխաների պաշտպանությամբ զբաղվող մասնագետների կարողությունների զարգացում: Ճգնաժամի միջամտությունն իրականացվում է երեխաների համար ներկենտրոնային (շուրջօրյա խնամք) և արտակենտրոնային ծառայությունների միջոցով, իսկ ծնողների հետ աշխատանքը՝ հանդիպումների միջոցով:</p>
<p>2.</p>	<p>Ծրագրի բարեգործական որակման նպատակը</p>	<p>Օգտվել Հայաստանի Հանրապետության հարկերի, տուրքերի, պարտադիր վճարների գծով օրենքով սահմանված արտոնություններից:</p>

3.	Բարեգործը	Հայ օգնության ֆոնդ (630 երկրորդ պողոտա, Նյու-Յորք, ԱՄՆ)
4.	Ծրագիրը կատարողը	«Երեխաների պաշտպանության կենտրոն» հիմնադրամ (Հայաստանի Հանրապետություն, քաղ. Երևան, Կ. Ուլնեցու փողոց 64, ՀՎՀՀ՝ 01009295)
5.	Ծրագրի իրականացման վայրը և ընագավառը	Իրականացման վայրը՝ Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքը: Բնագավառը՝ սոցիալական
6.	Ծրագրի բյուջեն	143,311,476 դրամ
7.	Բարեգործություն ստացողը	Բարձր սոցիալական ռիսկի ներքո գտնվող՝ անապաստան, խնամագուրկ, լքված, բռնությունների գոհ, կրթությունից դուրս մնացած, վարքային խնդիրներ ունեցող երեխաները և նրանց ընտանիքները, ինչպես նաև Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունից տեղահանված այն երեխաները և նրանց ընտանիքները, որոնք արագ միջամտության և աջակցության կարիք ունեն: Ներկենտրոնային ծառայությունների շրջանակներում կսպասարկվի մոտ 300 երեխա և աշխատանք կտարվի նրանց ծնողների հետ, (միջին հաշվով 500 ծնող/խնամող կամ խնամողին փոխարինող՝ հաշվի առնելով, որ ոչ բոլոր երեխաներն ունեն երկու ծնող), ինչպես նաև խնամատարության տրված 100 երեխա և նրանց խնամքն իրականացնող մոտ 200 խնամատար ծնող: Արտակենտրոնային ծառայությունների շրջանակներում ծառայությունից կօգտվի մոտ 2500 երեխա և ավելի քան 2000 ծնող/խնամող, մոտ 200 մասնագետ: Ակնկալվում է, որ տարվա ընթացքում ծառայություններ կստանան մինչև 5800 շահառու (երեխա, ծնող, խնամող և խնամողի փոխարինող հանդիսացող, խնամատար ծնող, երեխաների պաշտպանությամբ զբաղվող մասնագետ):
8.	Ծրագրի իրականացման տևողությունը	2024 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ը
9.	Միջոցառումների նկարագրությունը և ժամկետները, անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների ծավալը	1. 2024 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում նախատեսվում է իրականացնել կյանքի դժվարին վիճակում գտնվող և հրատապ միջամտության կարիք ունեցող երեխաների սոցիալական, հոգեբանական, բժշկական, սոցիալ-մանկավարժական և մասնագիտական այլ աջակցության, խնամքի և օգնության կազմակերպում՝ Ապաստանման, Թեժ գիծ, Արտակենտրոնային, Խնամատարությանն աջակցող ծառայությունների միջոցով: Այդ

<p>երեխաներից՝ առավել բարձր ռիսկի ներքո և կյանքի ու զարգացման համար վտանգավոր պայմաններում գտնվողները ժամանակավորապես ապաստանվում են Կենտրոնում և ստանում 7/24 հոգածություն, խնամք, պաշտպանություն, սոցիալ-հոգեբանական, առողջապահական, իրավական ծառայություններ, իսկ բարձր ռիսկի ներքո, սակայն պաշտպանության այլ՝ ընտանեկան կամ համայնքային հնարավորություններ ունեցող երեխաները աջակցություն են ստանում անմիջապես իրենց համայնքում և ընտանիքում: Աջակցությունը ներառում է աշխատանք երեք մակարդակներում՝ անհատականացված աշխատանք երեխայի հետ, ընտանեկան թերապիա՝ ընտանիքի անդամների հետ, համայնքային աշխատանք՝ սոցիալական միջավայրի հետ: Հովիտիկ մոտեցմամբ այս աշխատանքը ներառում է երեխայի/ընտանիքի իրավիճակի բազմամասնագիտական գնահատում, անհատական աշխատանքի պլանի ստեղծում, միջամտության պլանի ստեղծում և իրագործում, մոնիթորինգ և վերանայումներ՝ ըստ անհրաժեշտության: Ծառայությունները մատուցվելու են երեք մոտեցմամբ՝ անմիջապես Կենտրոնում՝ 24-ժամյա ապաստանման, Կենտրոնում՝ առանց ապաստանման, արտագնա՝ անմիջապես երեխայի ընտանիքում կամ ցերեկային կենտրոններում: Ներկենտրոնային ծրագրի շահառու երեխաները ստանում են ծառայությունների ամբողջ փաթեթը՝ խնամք (հիգիենա, սնունդ), սոցիալ-հոգեբանական աջակցություն, առողջապահական (տեղում կամ ստացիոնար բուժ. հաստատությունում), կրթական, մշակութային, մասնագիտական կողմնորոշման աջակցություն, թերապևտիկ ծառայություններ՝ հաղթահարելու բռնարարքների, լքումների և այլ վնասող վերաբերմունքի պատճառով առաջ եկած տրավմաները: Ճգնաժամային միջամտության շրջանակներում ծառայությունների մատուցումը տևում է միջինը մեկ ամիս, անհրաժեշտության դեպքում՝ խնդրի յուրահատկություններից և երեխայի/ընտանիքի կարիքներից ելնելով մինչև 6 ամիս և ավելի՝ համապատասխան հիմնավորմամբ: Արտակենտրոնային ծառայությունների միջոցով երեխան/ընտանիքը սպասարկվում են տեղում, իրենց ընտանիքում և համայնքում, մասնագետները իրենց աշխատանքը իրականացնում են անմիջապես երեխայի ընտանիքում: Այս դեպքում երեխան ստանում է իր կարիքներին համապատասխան, բոլոր վերը հիշատակված ծառայությունները, բացի ապաստանումից և խնամքի ծառայություններից: Մասնագետները տեղում համախմբում են բոլոր այն կառույցներին և ծառայություններին, որոնք առնչվում են տվյալ ընտանիքի հետ, կազմակերպում դեպքերի քննարկումներ՝ օգնելու երեխային/ընտանիքին՝ հաղթահարելու ստեղծված ռիսկային</p>

		<p>իրավիճակը: Սոցիալ-հոգեբանական աջակցություն տրամադրելու նպատակով երեխաների ծնողների հետ կապ է պահպանում 3-6 ամիս տևողությամբ՝ հեռախոսային կամ թերապևտիկ ու տեղեկատվական հանդիպումների միջոցով: Երեխաները Կենտրոն են ուղղորդվում ՀՀ բոլոր բնակավայրերից, առանց տարածքային սահմանափակումների: Ծախսերը ներառում են երեխաների խնամքի, հիգիենայի, սննդի, հագուստի, տուն այցերի, երեխաների տեղափոխման (ներառյալ արտադասարանային, հոբիների զարգացման, լրացուցիչ հմտությունների զարգացման, լրացուցիչ հմտությունների ուսուցման), առողջապահական, կրթական, օրվա զբաղվածության կազմակերպման, արտակենտրոնային մշակութային և արտադասարանային միջոցառումների կազմակերպման, շենքի պահպանության, կոմունալ-կենցաղային և այլ տնտեսական, ինչպես նաև խնամող, մասնագիտական, ադմինիստրատիվ և սպասարկող անձնակազմի աշխատավարձերն ու սահմանված հարկերը:</p> <p>2. Նախատեսվում է 2024 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ն ընկած ժամանակահատվածում «Երեխաների պաշտպանության կենտրոն» հիմնադրամի շահառու երեխաների համար իրականացնել ընդհանուր 143,311,476 դրամ արժեքով ծրագիր, որն ըստ եռամսյակների բաշխվելու է հետևյալ կերպ. առաջին եռամսյակ՝ 35,827,869 դրամ, երկրորդ եռամսյակ՝ 35,827,869 դրամ, երրորդ եռամսյակ՝ 35,827,869 դրամ և չորրորդ եռամսյակ՝ 35,827,869 դրամ, որից՝</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) սննդի ձեռքբերում - 11,000,000 դրամ. 2) բժշկական սպասարկում/դեղորայքի, մանկական հագուստի, տնտեսական ապրանքների ու պարագաների ձեռքբերում - 6,000,000 դրամ. 3) հաշվապահական և աուդիտորական ծառայությունների ձեռքբերում - 5,120,000 դրամ. 4) կոմունալ ծառայություններ - 8,821,470 դրամ. 5) շահառուների սպասարկման անհրաժեշտ տրանսպորտային ծառայությունների, վառելիքի, ավտոմեքենաների տեխնիկական սպասարկման ու ընթացիկ վերանորոգման ծառայությունների ձեռքբերում - 3,500,000 դրամ. 6) վարչական աշխատակազմի աշխատավարձ - 6,500,000 դրամ. 7) կապ և հեռահաղորդակցություն - 870,000 դրամ. 8) շահառուների հետ տարվող խնամքի և սոցիալ-հոգեբանական աշխատանքների իրականացում (մասնագետների աշխատավարձ) - 95,000,000 դրամ.
--	--	--

		<p>9) գրասենյակային պիտույքների, համակարգչային տեխնիկայի, սարքավորումների և պարագաների ձեռքբերում - 1,000,000 դրամ.</p> <p>10) մասնագիտական աշխատակազմի վերապատրաստման ծախսեր - 3,000,000 դրամ.</p> <p>11) շենքի պահպանման/սպասարկման ծախսեր 2,500,000 դրամ:</p>
10.	Ձեռք բերվող (ներմուծվող) ապրանքների ու ծառայությունների համառոտ նկարագիրը, ծավալները և նախատեսվող գինը	<p>1) էլեկտրական էներգիայի ծառայությունների ձեռքբերում՝ 3,500,000 դրամ.</p> <p>2) բնական գազի ծառայությունների ձեռքբերում՝ 4,000,000 դրամ.</p> <p>3) գազասպառման համակարգի տեխնիկական սպասարկման ծառայությունների ձեռքբերում՝ 121,470 դրամ.</p> <p>4) ջրամատակարարման և ջրահեռացման ծառայությունների ձեռքբերում՝ 1,200,000 դրամ.</p> <p>5) հեռախոսակապի ծառայությունների ձեռքբերում՝ 170,000 դրամ.</p> <p>6) էլեկտրոնային հաղորդակցության ծառայությունների ձեռքբերում՝ 700,000 դրամ,</p> <p>7) սննդի և շալցված ջրերի ձեռքբերում՝ 11,000,000 դրամ.</p> <p>8) հաշվապահական հաշվառման ծառայությունների ձեռքբերում՝ 4,560,000 դրամ.</p> <p>9) աուդիտորական ծառայությունների ձեռքբերում՝ 560,000 դրամ.</p> <p>10) գրասենյակային պիտույքների, համակարգչային տեխնիկայի, սարքավորումների և պարագաների ձեռքբերում՝ 1,000,000 դրամ.</p> <p>11) մանկական հագուստի, տնտեսական ապրանքների ու պարագաների ձեռքբերում՝ 5,500,000 դրամ.</p> <p>12) վառելիքի ձեռքբերում (բենզին, դիզել)՝ 1,500,000 դրամ.</p> <p>13) ավտոմեքենաների տեխնիկական սպասարկման ու ընթացիկ վերանորոգման ծառայությունների ձեռքբերում՝ 2,000,000 դրամ:</p>
11.	Ծրագրի իրականացման հետ կապված կազմակերպական ծախսերը	<p>Ծրագրի սպասարկման համար ծախսվելու է 15,990,000 դրամ՝ ծրագրի ընդհանուր արժողության 11,2 %-ը: Ծրագրի սպասարկումը ներառում է՝</p> <p>1) վարչական աշխատակազմի աշխատավարձ - 6,500,000 դրամ.</p> <p>2) հաշվապահական և աուդիտորական ծառայությունների ձեռքբերում - 5,120,000 դրամ.</p> <p>3) կապ և հեռահաղորդակցություն - 870,000 դրամ.</p> <p>4) շենքի պահպանման/սպասարկման ծախսեր - 2,500,000 դրամ.</p> <p>5) գրասենյակային պիտույքների, համակարգչային տեխնիկայի, սարքավորումների և պարագաների ձեռքբերում - 1,000,000 դրամ:</p>

12.	Համագործակցությունը պետական կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, այլ կազմակերպությունների հետ	Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի, Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի, Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություններ, Մարզպետների աշխատակազմերի առողջապահության և սոցիալական ոլորտի հարցերի վարչություն, Միասնական սոցիալական ծառայության տարածքային բաժիններ, համայնքային խնամակալության հանձնաժողովներ, միջազգային կազմակերպություններ, հասարակական կազմակերպություններ և այլն:
13.	Ծրագրի արդյունավետության նկատմամբ վերահսկողության մեխանիզմների նկարագրությունը	Վերահսկողությունն իրականացվելու է Հայ օգնության ֆոնդի Նյու Յորքի և հայաստանյան գրասենյակների, «Երեխաների պաշտպանության կենտրոն» հիմնադրամի խորհրդի կողմից: Հիմնադրամը Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հունվարի 16-ի N 66-Ն որոշմամբ հաստատված բարեգործական ծրագրերը բարեգործական որակելու և գրանցելու կարգի 25-րդ կետով սահմանված կարգով կներկայացվեն տեղեկություններ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՓՈԽՎԱՐՉԱԴԵՏ

Տ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ